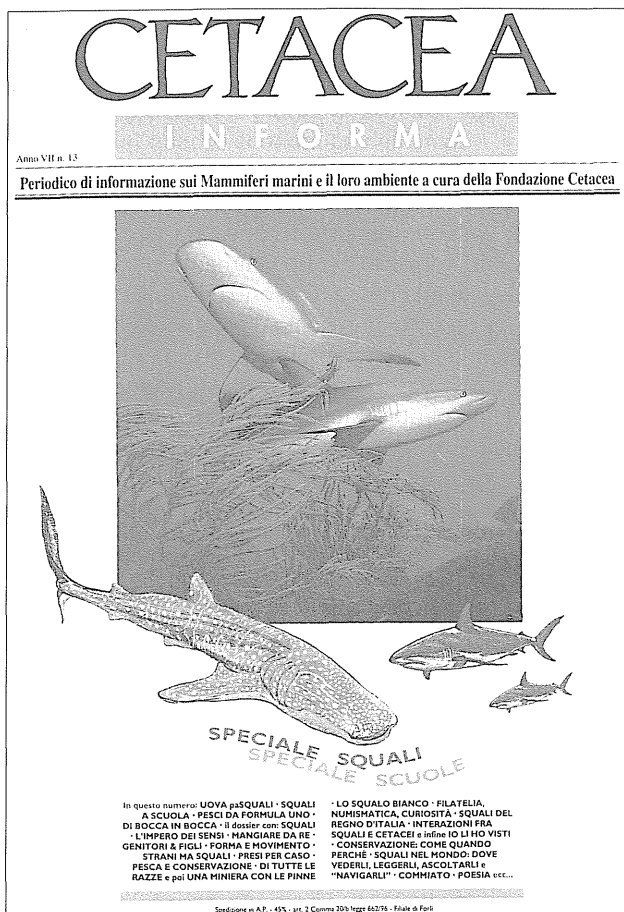

Il progetto ha ottenuto il patrocinio del Ministero dell'Ambiente. Il centralino è raggiungibile via radio sul canale VHF 74 (156.725 MHz) e telefonicamente al numero 0541-691557.

Marco Affronte

MORIGENOS – DRUŠTVO ZA RAZISKOVANJE IN ZAŠČITO MORSKIH SESALCEV

Morigenos – društvo za raziskovanje in zaščito morskih sesalcev je neprofitna nevladna organizacija, ki se posveča zlasti morskim sesalcem in ohranitvi morskega okolja. Osredotočeni smo predvsem na kite in delfine v Jadranskem morju, s poudarkom na velikih pliskavkah (*Tursiops truncatus*) v Tržaškem zalivu.

Društvo smo ustanovili leta 2001. Sodelujemo v različnih mednarodnih projektih, vendar je naš glavni projekt vezan na aktivnosti raziskovanja in ohranitve delfinov v Tržaškem zalivu. Tako ali drugače sodelujemo (zbiranje in izmenjava podatkov, izkušenj in mnenj, izmenjava literature, javni nastopi) z mnogimi organizacijami doma in v tujini, kot so Morska biološka postaja Piran, Akvarij Piran, Srednja pomorska šola

Portorož, Društvo za dobrobit živali, Blue World Institute of Marine Research and Conservation, Cetacean Research Group (University of Athens), ASMS – Swiss Marine Mammal Protection, Riserva naturale marina di Miramare, Tethys Research Institute, Whale and Dolphin Conservation Society, Oceanomare in druge. Redno se udeležujemo mednarodnih konferenc.

Poleg spremljanja oz. opazovanja delfinov se ukvarjamo tudi z ozaveščanjem, izobraževanjem in informiranjem javnosti, predvsem prek tematskih predavanj s projekcijami diapozitivov, z razstavami, delavnicami, objavami člankov v časopisih in revijah in s sodelovanjem na radijskih in televizijskih oddajah.

Poleti organiziramo raziskovalne tabore, v katerih se predvsem mladi lahko uvajajo v spoznavanje metod opazovanja delfinov. Uresničujemo tudi projekt "Posvojite delfina!", ki je v prvi vrsti projekt za informiranje in ozaveščanje javnosti, hkrati pa z njim zbiramo sredstva za naše delovanje.

Društvo se je poleti 2002 lotilo prvih predhodnih opazovanj v slovenskem morju, v začetku leta 2003 pa smo začeli aktivno in redno fotoidentifikacijo velikih pliskavk v naših vodah. Glavni del raziskovanj je metoda, imenovana foto-identifikacija. Vsak delfin ima na hrbtni plavuti določene značilnosti, kot so brazgotine, pege, zareze, kako nenavadno obliko plavuti in druge posebnosti, po katerih ga ločimo od drugih pripadnikov v skupini. Do danes smo na podlagi teh "naravnih oznak" identificirali 23 delfinov in vsakemu dali tudi svoje ime. Med njimi je tudi nekaj samic z mladički; ena izmed njih ga je skotila letos maja. Potrebna bodo nadaljnja opazovanja in novi podatki, saj želimo s fotoidentifikacijo oceniti velikost populacije, ki živi pri nas. Populacija velikih pliskavk v slovenskem morju je namreč stalna, kar pomeni, da se delfini tu pojavljajo ves čas in niso le občasni obiskovalci naših voda. Opazovati želimo tudi vedenje delfinov na določenih območjih, medsebojne odnose med posameznimi živalmi ter vpliv človeških aktivnosti. Poleg tega načrtujemo izdatno ozaveščanje javnosti, in sicer z namenom, da opozorimo ljudi na ogroženost delfinov in potrebo po trajnostni (iz)rabi našega morja.

V društvu je kakih 20 članov. Znanje in izkušnje smo si nabirali predvsem v projektih raziskovalnih inštitutov, kakršni so Tethys iz Lošinja (Adriatic Dolphin Project), Blue World Institute of Marine Research and Conservation (Adriatic Dolphin Project), Cetacean Research Group, University of Athens (Striped Dolphin Project), Atlantic Whale Foundation, Cardigan Bay Wildlife Research and Conservation Centre.

Članstvo v društvu je prostovoljno in namenjeno vsem, ki želijo prispevati k raziskovanju in zavarovanju kitov in delfinov v Jadranskem morju. Sestava društva je zelo pestra. Poleg študentov biologije, veterine in psihologije so tu diplomirani biologi in profesorji biologije, magistri veterine, dijaki ter drugi.

Progasti delfin (*Stenella coeruleoalba*). (Foto: T. Genov).
Striped dolphin (*Stenella coeruleoalba*). (Photo T. Genov)

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ustanovam in organizacijam, ki so nam pomagala pri naši dejavnosti. To so predvsem Srednja pomorska šola Portorož, Akvarij Piran, Morska biološka postaja Nacionalnega inštituta za biologijo Piran, Služba za varstvo obalnega morja, in drugi.

Tilen Genov

MEDNARODNA KONFERENCA O EPIKRASU (Interdisciplinary Workshop on Epikarst)

Med 1. in 4. oktobrom 2003 je bila v Zahodni Virginiji (ZDA), v kraju Shepherdstown, mednarodna konferenca o epikrasu. Organizirala jo je ameriška nevladna naravovarstvena organizacija Karst Waters Institute (KWI), katere cilj je izboljšati osnovno razumevanje kraških vodonosnih sistemov. Organizacija skuša s pomočjo znanstvene stroke širiti in poglobljati znanje o krasoslovju, kar ji uspeva tudi z organiziranjem mednarodnih srečanj.

Tokratna konferenca je potekala v kongresnem centru hotela Clarion Inn. Mednarodni del konference je potekal v sklopu rednih srečanj krasoslovcev, z aktivno udeležbo svetovno znanih strokovnjakov, kot so dr. D. Ford, dr. A. Palmer, dr. J. Mylroie in dr. P. Williams. Sicer pa tudi mednarodni del udeležbe ni bil zanemarljiv. Konferenca se je udeležilo kakih 75 raziskovalcev iz približno 15 držav. Še posebej močna je bila ekipa iz Slovenije, s predstavniki biologov, hidrogeologinje in fizika. Delo je potekalo v obliki strokovnih tematskih predavanj, posterjev, razprav oziroma okroglih miz in delovnih sestankov. S pozdravnim nagovorom dr. D. Culverja se je konferenca tudi uradno začela.

Jedro srečanja je sestavljalo 18 vabljenih predavanj, v katerih so predavatelji pregledno predstavili epikras. Skoraj vsi predavatelji so med vodilnimi raziskovalci na svojem področju. V konceptualnem modelu kraškega vodonosnega sistema so locirali plast epikrasa, opisali njegove funkcije in značilnosti. V svojih predavanjih so podali različice definicije epikrasa, predstavili rezultate geokemijskih in hidroloških raziskav epikrasa, raziskave o njegovem razvoju in hidrodinamični funkciji epikraške cone ter predstavili epikras vsega sveta. Trije slovenski raziskovalci (dr. B. Sket, dr. A. Brancelj in dr. T. Pipan) smo skupaj z dvema ameriškima biospeleologoma (dr. D. Culver in dr. D. Fong) predstavili celovit pregled bioloških raziskav epikrasa ter najnovejša odkritja o epikraški favni Slovenije ter načine in metode vzorčenja favne, ki poseljuje epikras.

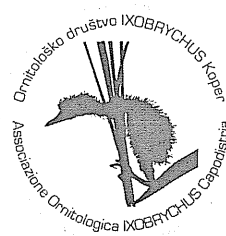
Udeleženci simpozija smo si v enem dopoldnevu ogledali kraški teren z lepo vidnim in izpostavljenim epikrasom. Udeležence je terensko delo še dodatno navdušilo in spodbudilo k številnim zanimivim razpravam.

Simpozij je bil eno redkih srečanj, kjer so bili med vabljenimi predavatelji enakovredno zastopani tako mladi kot starejši, že uveljavljeni raziskovalci. Predstavljeni referati bodo objavljeni v zborniku simpozija, ki ga izdaja KWI.

Glede na veliko število udeležencev iz različnih držav in njihovih prispevkov je bila tematika simpozija primerno raznolika in kompleksna. Osnovni namen in cilj simpozija je bil srečanje in povezovanje vseh ljudi, ki se ukvarjajo s krasoslovjem v širšem in z epikrasom v ožjem pomenu besede, predstaviti izsledke raziskav epikrasa ter prispevati k hitrejšemu in učinkovitejšemu interdisciplinarnemu komuniciranju.

Tanja Pipan

DVAJSET LET ORNITOLOŠKEGA DRUŠTVA IXOBRYCHUS IZ KOPRA

Dvajset let je že tega, odkar se je skupina koprskih ornitoloških zanesenjakov, ki so vsak zase raziskovali pestrost ptic na obalnih mokriščih Slovenske Istre, domislila, da bi se organizirala v strokovno društvo. Čeprav je na trenutke kazalo, da bo ornitologom v zadnjih